

ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ ХІМІЇ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Севастьян Л. О.¹, Тулиця Н. В.², Порубай О. А.³

¹Центр професійного розвитку педагогічних працівників Полтавської міської ради,

²КЗ «Полтавська загальноосвітня школа І–ІІІ ступенів № 5»,

³Ліцей № 32 «Європейський» Полтавської міської ради

*«Великі проблеми, які стоять перед нами, не
можна вирішити на тому ж рівні мислення,
на якому ми були, коли вони виникали».*

Ейнштейн

Природничі науки є основою технологічного прогресу людства, невичерпним джерелом для досліджень, відкриттів, інновацій. Але предмети природничої освітньої галузі не даються легко кожному школяру, зокрема, і хімія.

«Реформу НУШ розраховано на роки, адже неможливо швидко змінити освітню традицію, що плекалася в Україні протягом десятиліть. Проте зміни вже розпочались...» – зазначається на сайті МОН України у рубриці «Нова українська школа» [3].

Ми – учителі нової формації. У нас є академічна свобода, яка допомагає організовувати дитиноцентричний освітній процес на основі компетентнісного підходу, який реалізуючись у навчальних програмах, змінює наше уявлення про оцінювання. За такого підходу найактуальнішою є проблема розвитку індивідуальних здібностей учня. Результати навчальної діяльності необхідно розглядати як особисті його досягнення. Важливим стає не наявність у нього внутрішньої організації знань, а здатність застосовувати компетентності в навчанні та житті. І тому нам необхідно навчитись більш активно реалізовувати право академічної свободи, зокрема щодо оптимізації структури та змісту навчальних програм, яка сприяє впровадженню сучасних методик та технологій навчання, а не використовувати типові модельні програми без їх адаптації до умов регіону, конкретного закладу освіти, індивідуального підходу до кожної дитини. Такий творчий підхід до процесу викладання предмету повинен забезпечити результат і подолати хемофобію, що породжується страхом перед хімією, хімічними речовинами та їх перетвореннями.

Ми уже працюємо із залученням різноманітних навчальних ресурсів, приділяючи увагу сучасному підручнику. Саме за ним дитина вчиться розвивати читацьку компетентність, виділяти головну думку у тексті, думати та висловлювати судження. Як результат ми маємо: увагу, пам'ять, зосередженість, самоконтроль, самооцінювання діяльності.

І знаємо з практики, що будь-яку технологію можна реалізувати за допомогою педагогіки партнерства та групової роботи. Чудовий результат ми мали при роботі учнівства над створенням медіапродукту, де учні отриману інформацію інтерпретують, дотримуючись академічної доброчесності. У процесі діяльності розвивається і вдосконалюється не лише системне мислення а й особиста майстерність школярів співпрацювати у команді, що веде до полегшення засвоєння та розуміння нових понять хімічної термінології.

Які ще аспекти організації освітнього процесу при вивченні хімії у майбутніх 7-х класах нам варто врахувати, чому слід приділити більше уваги, враховуючи досвід адаптивного циклу? Очікуючи семикласників НУШ ми аналізуємо форми та методи роботи

з учнівством 5-6 класів, окреслюємо плани на майбутній рік у 7-х класах. Потрібні нові підходи до викладання хімії у середній школі.

Досвід роботи 2-х років протягом адаптивного періоду, а це період війни у країні, період погіршення ментального і фізичного здоров'я дитини, свідчить, що

найбільш результативний і комфортний для дітей є діяльнісний підхід вчителя до організації освітнього процесу та вмінє використання педагогом уже набутого учнями досвіду при вивченні нових тем, який може бути реалізований тільки в діяльності, тобто в процесі виконання конкретним учнем певного комплексу дій. Так, наприклад, вивчаючи нове у 7 класі НУШ ми маємо спиратися на попередній досвід учнівства та враховувати наступність у формуванні відповідних понять. Методика має базуватися на прикладах із життя дитини; на тому, що вже відомо учнівству («Спробуй себе у ролі дослідника чи дослідниці. Вислови гіпотезу: на чому краще пише олівець (або крейда). Перевір її, використовуючи папір, картон, дошку, тканину, скло та ін.» [1, с. 17]. Дані вміння аналізувати, порівнювати вдосконалюємо при вивченні властивостей речовин за декількома ознаками та практичне застосування цих властивостей. При діяльнісному підході («Наведи приклади сумішей: двох (або більше) рідин, рідини й газу, двох (або більше) газів») [2, с. 65] формується фундамент для висновку, що у суміші довільний склад: змінюється якісне та кількісне співвідношення.

Розпочате формування предметних компетентностей у 5-6 класах в інтегрованому курсі «Пізнаємо природу», який має хімічну складову, ми повинні продовжити їх розвивати при навчанні хімії у 7 класі. Тому, аналізуючи досягнення і недоліки у роботі в класах НУШ, ми вважаємо, що «Старі та нові елементи, поєднавшись, можуть дати як конкретизацію та доповнення, так і принципово нову картину знання»... [4].

Список використаної літератури

1. Біда Д., Гільберг Т., Колісник Я. Пізнаємо природу: підруч. Інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої освіти – К.: «Генеза», 2022. – 256 с.
2. Біда Д. Д. Пізнаємо природу: підруч. Інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2023. – 256 с.
3. «Нова українська школа» [Електронний ресурс]. – <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
4. «Освітня інновація» [Електронний ресурс]. – <https://osvita.ua/school/method/1432/>

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ РОБОЧИХ АРКУШІВ НА УРОКАХ ХІМІЇ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ТА ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ЇХ СТВОРЕННЯ

Сотнікова Є. В.

Люботинська ЗОШ І-ІІІ ст. № 3 Люботинської міської ради Харківської області

Анотація: У статті запропоновані інструменти для створення інтерактивних робочих сторінок, які значно полегшують роботу вчителя під час дистанційного навчання а також урізноманітнюють форми викладення матеріалу, що сприяє кращому його засвоєнню здобувачами освіти.

Ключові слова: інтерактивний аркуш, віртуальне освітнє середовище, дистанційне навчання, онлайн-сервіси.